

پایان

قد کشیداما بزرگ نشد!

آمارهای لیگ برتر ایران، مورایس را در میان موفق ترین ها قرار می دهد اما این اعداد در نهایت منجر به قهرمانی او در لیگ نشد

«پایان کار ژوزه مورایس در سپاهان» مهم ترین خبر روز گذشته فوتبال ایران بود. سرمربی پرتغالی جمعه شب و بعد از بازی با الومینیوم استعفاي خودش را اعلام کرد و صبح دیروز باشگاه سپاهان خبر رفتن او را رسمی کرد. استعفاي مورایس دقیقا بعد از مسابقاتی انجام شد که او با برتری مقابل الومینیوم دوباره به صدر جدول برگشت و البته این کار را تقریبا با تیم دوم سپاهان انجام داد. سرمربی ۳۰ ساله اخیر سپاهان در آخرین مسابقه اش با انجام ۱۰ تغییر در ترکیب ۱۱ نفره، یک رکورد جدید در لیگ برتر ایران به جا گذاشت و با وجود این ۳ امتیاز و صدرنشینی را به دست آورد. او در این فصل ۲۷ مسابقه، ۲۰ گل و یک بخت در لیگ برتر و یک برد و ۲ بخت در آسیا برای سپاهان کسب کرده، اما آمار برد و باخت های او در کل دوران حضورش به چه شکل بوده است؟

۴۲ برد در ۶۹ مسابقه

مورایس ۴۲ فصل با سپاهان در لیگ برتر ایران حاضر بود و فصل نهم و نیمه امسال، سومین فصل او محسوب می شد. سرمربی پرتغالی دقیقا فصل بعد از قهرمانی استقلال به لیگ برتر ایران آمد و جالب اینکه رکورد شکست ناپذیری استقلال را در همان نخستین بازی فصل در ورزشگاه آزادی متوقف کرد. البته استقلال با فرهاد مجیدی به رکورد ۳۰ بازی رسید و مورایس این تیم را با هدایت ساینیتو شکست داد. کارنامه مورایس در آن فصل ۱۹ برد، ۸ مساوی، ۲ باخت، ۴۹ گل زده، ۱۷ گل خورده و کسب رتبه دوم لیگ برتر بود؛ رتبه ای که به خاطر مساوی غیرمنظره مقابل ملوان از اولی به دومی تغییر کرد. فصل بعد نتایج سپاهان و مورایس افت کرد. زردپوشان در لیگ ۲۳ با ۱۷ برد، ۶ مساوی، ۷ باخت، ۵۲ گل زده و ۲۶ گل خورده سوم شدند. مورایس در فصل دوم بیش از فصل اول گل زد و بیشتر هم گل خورده؛ ۸ امتیاز کمتر گرفت و یک رتبه پایین تر نشست. فصل سوم هم که با ۱۶ مساوی و یک باخت برای او تمام شده تا مجموع نتایجش در لیگ برتر به ۴۲ برد، ۱۶ مساوی و ۱۱ باخت برسد.

بهترین تیم تهاجمی لیگ

مورایس با کسب ۱۴۲ امتیاز طی ۱۶۹ بازی لیگ برتری خودش به میانگین ۰.۸۴ امتیاز در هر بازی رسید؛ چیزی بالاتر از آنچه میانگین لازم برای قهرمانی در لیگ برتر ایران خوانده می شد و البته ۰.۳ فصلی است که دیگر برای قهرمان شدن کافی نیست. از آمارهای جالبی که مورایس در لیگ برتر به جا گذاشت، پیشسازی او در ایجاد موقعیت و گلزنی است. طی ۱۲۳ مسابقه و اندکی که مورایس در لیگ برتر ایران حضور داشت، هیچ تیم دیگری به اندازه سپاهان موفق به خلق موقعیت و گلزنی در این لیگ نشد. او میانگین ۱۳.۵۵ شوت، ۴.۶۲ شوت داخل چارچوب، ۱.۶۵ امید گل و ۱.۶۸ گل در هر بازی را طی این مدت به جا گذاشت که در تمامی این آیتها تیم اول لیگ طی این مدت بوده است. علاوه بر این آیتها تهاجمی، تیم او در گیرانه ترین بازی ها را هم انجام داده و میانگین ۱۴.۱۹ خطایی که تیم او در هر بازی روی بازیکنان حریف انجام داده نیز بالاترین میزان خطا در میان تیم های لیگ برتری است.

تیم دوم بعد از قرمزها

اینکه تیم مورایس در آیتها تهاجمی برترین تیم لیگ بوده، دلیل بر این نیست که او در سایر بخش ها ضعیف عمل کرده است. تیم او در بقیه آیتها نیز آمار بدی ندارد اما در رتبه اول قرار نگرفته است. او با میانگین ۰.۷۱ گل خورده در هر بازی دومین تیم موفق لیگ در گل نخوردن بوده است. ضمن اینکه میانگین مالکیت توپش در هر بازی ۵۵.۶ درصد، میانگین پاس ها ۴۷.۰ پاس در هر مسابقه و دقت پاس بازیکنانش ۸۲ درصد بوده که در همه این بخش ها هم دومین تیم موفق لیگ برتر بوده است. میانگین امتیاز ۲.۰۶ در هر مسابقه، تیم مورایس را از لحاظ امتیازگیری هم به دومین تیم موفق لیگ طی این مدت بدل کرده و فقط پرسپولیس طی این ۲۳ مسابقه و چندماه توانسته بیشتر از سپاهان در لیگ امتیاز جمع کند.

آسیا؛ باشنه آشیل ژوزه

ژوزه مورایس در لیگ های آسیایی به اندازه لیگ برتر ایران موفق نبود و میانگین امتیازگیری او در آسیا این موضوع را کاملا اثبات می کند. او طی ۱۱ مسابقه آسیایی با سپاهان به ۴ برد، یک مساوی و ۶ باخت رسید که باخت انضباطی و ۳ صفر مقابل الاتحاد در این آمار محاسبه شده است. البته بردهای پر گل در آسیا به تیم مورایس مجال داد که در اینجا هم به لحاظ گلزنی وضعیت خوبی داشته باشد. سپاهان فصل گذشته در گروه خودش به ۳ برد، یک مساوی و ۲ باخت رسید و صعود کرد اما در یک هشتم نهایی با ۲ باخت مقابل الهلال حذف شد. امسال زردپوشان با شکست ۴ بر یک در پلی آف کار خود را آغاز کردند و بعدا در لیگ دوم قهرمانان هم به یک برد و ۲ باخت رسیدند. اساسا خیلی از انتقادات هواداران سپاهان که بالاخره منجر به استعفاي مورایس شد، به دلیل همین نتایج ضعیف در آسیا بود.

حذف و یک جام

تهاجمی که مورایس با سپاهان به دست آورد، جام حذفی ایران بود که همین فصل گذشته یعنی در آخرین دوره اش شاهد قهرمانی اصفهانی ها با هدایت این سرمربی پرتغالی شد. مورایس در فصل اول فقط تیمی از اسلامشهر را برد و بلافاصله با مساوی یک - یک و شکست در ضربات پنالتی مقابل الومینیوم اراک حذف شد. در فصل دوم هم همین سناریو برای مورایس تکرار شد. تیم او آسیایی دسته اولی را ۳ بر صفر برد و مقابل پرسپولیس در زمین خودش ۴ بر ۲ شکست خورد و حذف شد. در فصل سوم بالاخره مورایس توانست لیگ برتری ها را هم در جام حذفی ببرد. تیم او به ترتیب شمس آذر قزوین، بالایش نفت بندرعباس، ملوان اهلی، گل گهر سیرجان و مس رفسنجان را شکست داد و کار تمامی این تیم ها را هم در وقت قانونی تمام کرد. به این ترتیب ۱۶ برد، یک مساوی و یک باخت، مجموع نتایج مورایس در جام های حذفی را شکل داده است.

ژوزه مورایس در حالی نهایتا سپاهان را ترک کرد که دستاوردهای او در این فصل، تناسب چندانی با امکانات و انتظارات باشگاه نداشت

بهبود رسایی | شاید اگر بعد از شکست دور از انتظار سپاهان مقابل شارجه خیر کناره گیری ژوزه مورایس منتشر می شد، هواداران فوتبال کمتر تعجب می کردند. با این حال با وجود آن شکست، سرمربی پرتغالی به ایران آمد، در جریان تساوی ۲-۲ مقابل فولاد هم تیمش را رهبری کرد و نهایتا پس از پیروزی یک بر صفر مقابل الومینیوم اراک، تصمیم به استعفا گرفت. پیروزی در این مسابقه باعث شد سپاهان با تعداد بازی بیشتر به صدر جدول برسد اما وقتی مورایس در نشست خبری پس از پایان حاضر نشد و مسئولان سپاهان هم علت آن را «جوانانماسب ورزشگاه» دانستند، روشن بود که اتفاقاتی رخ داده. به همین شکل، ساعتی بعد خبر استعفاي مورایس منتشر شد و صبح روز بعد، خیلی سریع و ناگهانی خبر رسید سپاهان با کناره گیری مورایس موافقت کرده و مسئولیت تیم فعلا بر عهده امیدآ، دستیار او خواهد بود. به این ترتیب دوران ۲ سال و نیمه حضور مورایس در ایران به سر رسید؛ مردی که شاید بشود گفت خروجی کارش تناسب چندانی با این همه هزینه، امکانات و البته فرصتی که در اختیار او قرار گرفت، نداشت.

تقریبا شبیه محرم

مورایس در حالی به ماموریتش در سپاهان پایان داد که نتایج و عملکرد او تفاوت معناداری با کارنامه محرم نداشت. در حقیقت بعد از یک مقام دومی و یک سومی در لیگ برتر، با محرم قطع همکاری شد تا مورایس با هزینه بسیار بالا و دستیاران پرشمار به ایران بیاید و یک مقام دومی و یک رتبه سومی به دست بیاورد؛ تیم او البته فصل گذشته قهرمان جام حذفی شد اما انتظار هواداران خیلی بیشتر از این حرف ها بود؛ مخصوصا که این قهرمانی حذفی هم در مسیری بدون برخورد با سرخانی های پایتخت محقق شد. بسیاری عقیده دارند باشگاه سپاهان بدش نمی آمد از مدت ها قبل با مورایس قطع همکاری کند اما رقم بالای قرارداد او مانع از اتخاذ چنین تصمیمی می شد. حالا اما استعفاي مورایس و منتفی شدن پرداخت غرامت، دست آنها را باز گذاشته است.

فاجعه آسیایی، خارجی های بی کیفیت | اگر قرار باشد به دو باشنه آشیل مهم کارنامه مورایس در ایران اشاره کنیم، باید سراغ نتایج او در مسابقات آسیایی و نیز خریدهای خارجی اغلب ناموفقش برویم. در آسیا که وضع بسیار بد است، سپاهان در پلی آف اول لیگ نخیکن آسیا در خانه ۴ گل از شهباب الاهلی خورد و شانس حضور در این مسابقات را از دست داد. آنها حتی در سطح دوم بازی های قاره ای، یعنی لیگ نخیکن هم وضع بدی دارند و به خصوص بعد از شکست مقابل شارجه، در آستانه حذف از مرحله گروهی قرار گرفته اند. آمار می گوید مورایس در ۷ بازی آسیایی آخرش ۶ بار بازنده شد و فقط یک مسابقه را برد. ۱۷ گل خورد و فقط ۱ گل زد که به معنای واقعی کلمه فاجعه بار است. از سوی دیگر ۳ فصل انجام نقل و انتقالات در سپاهان با نظر مورایس، منجر به حضور بازیکنان خارجی زیادی در این تیم شد که خیلی از آنها واقعا جواب ندادند؛ از ایگور کاتانتو، مانوئل فرناندز و الویس کامسوبا تا مربی ایرانی این همه خرید خارجی ضعیف انجام می داد، رسانه ها هزار بار پوستش را کند بودند و کلی برایش شایعه درست می کردند اما مورایس غالبا در حاشیه امن قرار داشت و زیاد در موردش سخت نمی گرفتند.

برای ناامیدی زود نیست؟

پرسپولیس ها همچنان می توانند دلایلی برای اعتماد به گاریدو داشته باشند

خوان کارلوس گاریدو طی چند روز گذشته به شدت تحت فشار بوده و این اتفاق دلایل منطقی هم داشته است. پرسپولیس نخستین شکست لیگی اش را مقابل استقلال خوزستان تجربه کرد؛ در مسابقه ای که در دقیقه ششم آن گل خورد و ۸۴ دقیقه نتوانست آن را جبران کند. فقط هم این نیست؛ قرمزها چندین مسابقه است که بد بازی می کنند و حتی در برخی بردهایشان هم رد پای خوش شانسی مشهود بوده. به علاوه تغییرات در ترکیب اصلی زیاد است و برخی تعویض ها توجیه ندارد. با این همه، شاید هنوز برای قطع امید از گاریدو زود باشد. دست کم چند دلیل وجود دارد که نشان می دهد اوضاع آنقدر هم بد نیست.

اگر آسمان هم به زمین بیاید، مسئله بازی نکردن پرسپولیس در ورزشگاه آزادی نکته بسیار مهمی است. گاریدو نخستین سرمربی تاریخ پرسپولیس است که با وجود گذشتن ۹ هفته از لیگ، هنوز طعم بازی در آزادی را نچشیده؛ با زمین هموار و هواداران خودی نمی دانیم؛ شاید پرسپولیس گاریدو در آزادی هم نمایش های بدی داشته باشد اما تا آن زمان نمی شود قضاوت کرد، مخصوصا که بازی آسیایی خارج از خانه این تیم واقعا تماشایی بوده. دیدار پیش رو با الغرافه هم می تواند یک سنجه خوب دیگر باشد برای اینکه دوباره کار این تیم را روی یک چمن خوب ببینیم.

خیلی اغراق آمیز نیست اگر بگوییم پرسپولیس در این هفته ها عملا نصف و نیمه بوده است. داستان اوستون اورونوف را که دیگر همه می دانند؛ ستاره مهمی که اغلب معدوم بوده است. با این حال در یکی دو بازی اخیر اصلا نمی توان از کنار غیبت محمدحسین کنعانی زادگان بی تفاوت عبور کرد. او یکی از بهترین مدافعان حال حاضر ایران است و غیر از کنش های دفاعی، در بازی سازی او عقب و کمک به برنامه های هجومی تیم هم نقش مؤثری بازی می کند. غیر از این ایوب عمود هم زیاد معدوم بوده و فرصت تطبیق پیدا کردن با شرایط تیم را نداشته است. می شود امیدوار بود گاریدو با پرسپولیس کامل، نسخه دیگری از فوتبالیس را ارائه کند.

در نهایت بعضی قرینه ها هم از ارزش کار پرسپولیس در همین مدت را بیش از پیش نشان می دهد. مثلا آنها فولادی را تقریبا راحت بردند که حالا عیارش مشخص شده و همه می بینند چه تیم خوبی است. پرسپولیس در تبریز هم اگر چه موقعیت های زیادی روی دروازه اش خلق شد، اما به هر حال به تراکتور نباخت. بعدا معلوم شد حتی بردن تیم یکدست و سسختکوش چادرملو هم کار چندان راحتی نبود. همه اینها یعنی با رفع مشکلات و صبوری بیشتر، هواداران می توانند به پتانسیل تیم امیدوار باشند.

